

Oratge

Moviment de Renovació

Pedagògica de Menorca

Dipòsit legal: ME 24-1987

Núm. 31
Gener 2010

PARTICIPACIÓ ÉS EDUCACIÓ

Des de fa anys la Confederació de Moviments de Renovació Pedagògica organitza una trobada estatal amb els diferents MRPs d'arreu de l'estat espanyol. L'objectiu d'aquest encontre és debatre un tema educatiu de caràcter general les conclusions del qual serveixen per definir la línia i les propostes d'acció per part dels MRPs. Enguany, per primera vegada, aquesta trobada s'ha celebrat a Menorca els dies 9,10 i 11 d'octubre i el tema de debat ha estat la participació.

S'entén i es viu la participació com un valor cultural a la nostra societat? S'educa els joves en aquest valor? L'escola n'és un bon exemple? Quines han de ser les propostes d'actuació en aquest sentit? Aquests són alguns dels interrogants que es van plantejar per a l'anàlisi i que ens preocupen dins i fora de l'escola.

Per als MRPs, la participació és un principi inherent al concepte d'escola pública i la base per a una educació democràtica. Certament, ningú no discuteix aquesta funció de l'escola. "L'educació haurà d'inculcar a tothom l'ideal democràtic en el respecte a la

diversitat i la lluita contra l'exclusió" (Delors, 1996. Manifest per a l'educació en el segle XXI). Però una cosa és el currículum prescrit, la teoria, i una altra és el currículum viscut, la pràctica. S'ha de reconèixer que la tradició democràtica en molts llocs és relativament escassa i malgrat l'existència d'una democràcia formalment constituïda, l'assoliment d'una cultura democràtica per part de la majoria de ciutadans no és encara un objectiu plenament aconseguit.

A part de la poca tradició democràtica, el triomf de l'economia neoliberal ha imposat uns valors basats en els diners, la competència i l'èxit individual. En aquest context, el sentiment comunitari i la participació social no són valors gaire preuats. Si hi afegim la poca dignitat amb què alguns polítics han exercit els seus

càrrecs públics, el resultat és que bona part de la població manifesta desinterès o indiferència respecte a la vida política i els afers públics en general.

Aquesta manca d'interès i la conseqüent renúncia a la participació en la vida pública ens du inevitablement a un afebliment del sistema democràtic i ens

EDITORIAL

PARTICIPACIÓ ÉS EDUCACIÓ

fa més vulnerables a l'arbitrarietat del poder.

L'escola no roman aliena a aquests canvis socials i també acusa una disminució i desvalorització de la participació en els diferents òrgans. Si bé és ver que els Consells Escolars ja presenten un problema en el seu origen –la seva representació estamental i corporativa– i el seu marge d'autonomia és escàs, tampoc s'aprofiten com a lloc per al debat ni s'hi plantegen qüestions pedagògiques de més calat.

Els claustres, de mica en mica, també han perdut el seu caràcter reivindicatiu i de debat. Davant els conflictes, especialment a l'etapa de secundària, sorgeixen veus que reclamen més poder per als equips directius, de manera

que, sense adonar-nos, i apel·lant a la seguretat i a l'ordre, les estructures democràtiques se'n poden ressentir. L'alumnat, per la seva banda, juga un escàs paper participatiu a través de la junta de delegats alhora que mostra un desconeixement important d'alguns conceptes bàsics del sistema democràtic, tal com demostra el treball de recerca elaborat fa uns anys pel MRPM

Tot plegat, cal demanar-se si, en el fons, ens reconeixem els diferents membres de la comunitat educativa com a vertaders corresponsables de

l'educació, principi indispensable per entrar en un debat més plenament democràtic.

Tanmateix, si partim del supòsit que l'educació té com a objectiu bàsic preparar els futurs ciutadans per participar en una societat democràtica, l'escola no pot romandre impassible davant aquesta situació.

Si volem educar des de l'escola per a la participació i l'exercici responsable de la ciutadania hem de formular algunes

propostes de canvi. Aquest va ser l'objectiu fonamental de la trobada. A partir d'un document base els participants de les diferents comunitats autònomes, distribuïts en tres grups de treball, vam arribar a una

sèrie de conclusions que s'han de traduir en propostes d'actuació en els diferents MRPs. La consigna va ser clara. No volíem un document exclusivament teòric que es reduís a una declaració d'intencions, sinó un document factible a partir del qual cada comunitat prioritzi alguna de les propostes i provi de dur-la a terme. A hores d'ara les conclusions generals no estan encara publicades, però des de l'Oratge en podem avançar algunes, les referides a l'àmbit dels centres escolars i que resumim a continuació.

Trobada nacional de MRP

PROPOSTES DE TREBALL REFERIDES AL CENTRE ESCOLAR

Tot i que encara estan en procés de revisió final, les reflexions sobre la participació als centres educatius van ser les següents:

Aspectes que dificulten la participació:

- L'excessiva parcel·lació i especialització en l'atenció a les necessitats i demandes de la comunitat.
- La inèrcia de les institucions i centres educatius que segueixen antigues pràctiques tot i que la legislació permet marges més amplis d'actuació.
- L'excessiva burocratització dels centres, que dificulta centrar-nos en temes claus.
- La mala gestió del temps i de les múltiples i excessives coordinacions que no es tradueixen en resultats efectius.
- Les classes magistrals, les metodologies més tradicionals no fomenten la participació.

Propostes de treball:

- Generar espais de participació: assemblees, claustres pedagògics, tallers de participació, junta de delegats. Tots amb espai i temps suficient per al debat. La participació ha d'impregnar totes les accions del centre.
 - Crear espais de coordinació efectius entre els diferents professionals que incideixen en els processos educatius per tal de donar respostes globals al voltant d'un problema concret; és important no divagar i ser capaços de generar solucions més enllà de la nostra reduïda parcel·la d'especialització.
 - Mostrar a participar; mitjançant tècniques i estratègies específiques. Des de les aules hem d'afavorir la participació amb eines didàctiques concretes. És clar que a participar s'aprèn participant, però no podem menysprear els instruments didàctics dissenyats amb aquesta finalitat. Així, s'han de treballar de forma conscient i planificada les habilitats bàsiques necessàries per a la participació: l'autoconeixement, la reflexió i l'argumentació, la comunicació i el diàleg, la capacitat d'autoregular les pròpies actuacions, la resolució de conflictes i la presa de decisions.
 - Fomentar el treball cooperatiu, el treball per projectes facilita la participació i permet un currículum més obert i flexible.
 - Canviar les dinàmiques i les metodologies de treball per adaptar-les a las necessitats dels altres sectors de la comunitat educativa tot facilitant la seva incorporació al projecte de centre.
- Algunes mesures poden ser:
- Establir els ordres del dia amb la participació prèvia de tots els implicats amb l'objectiu d'incorporar-hi les idees i propostes de tothom.
 - Tenir en compte la compatibilitat d'horaris dels diferents sectors perquè no constitueixi una trava per a la participació.
 - Facilitar les relacions i trobades informals entre els diferents sectors.
 - Fomentar la cultura del pacte i de compliment dels acords. Revisar-los periòdicament.

Trobada nacional de MRP

- Reorganitzar los Consells Escolars de Centre, ampliar els sectors i agents que hi participen i fer-ne uns òrgans efectius de debat i participació canviant-ne els continguts i la metodologia de treball. Crear estructures intermèdies de participació a l'interior dels diversos sectors educatius, establir contactes periòdics entre l'equip directiu i els representants dels pares i mares pel traspàs mutu d'informació, afavorir els lligams i la coordinació de les tasques entre els consells escolars de diferent àmbit: municipal, territorial, nacional i estatal, etc.
- Respondre a les necessitats reals de la comunitat. L'escola pot compartir projectes conjunts de la comunitat. Aquest canvi de paradigma significa replantejar el model d'escola: plantejar-nos si hem d'assumir totes les funcions que ens hem atribuït i conscienciar-nos que no som l'única instància educadora. .
- Crear projectes compartits amb associacions, entitats de l'entorn: projectes de cooperació, projectes educatius de ciutat, aprenentatge i servei, comunitats d'aprenentatge. Recolzar els projectes i iniciatives que avancin en aquesta línia i que permetin aglutinar els recursos humans i materials de la comunitat per donar respostes educatives globals.
- Valorar les estructures de participació paral·leles a les oficials que ajudin i col·laborin en els processos participatius. Tot i que la coordinació i estructura de gestió dels centres es bàsica per garantir la participació real de tots els estaments, no hem d'oblidar aquestes altres.
- Crear centres de dimensions humanes. Reclamar a l'administració la construcció de centres de dimensions assequibles on la participació de tots i totes sigui més fàcil i assequible. La mida dels centres és un condicionant molt important que sovint no és té prou en compte. Als centres petits el nivell de coneixement i implicació sol ser més gran.
- Fomentar la participació des de la legislació i des de la inspecció. L'administració hauria de vetllar perquè la participació democràtica sigui una realitat a cada centre.
- Incidir en la formació inicial i permanent del professorat perquè el nou perfil d'educador s'ajusti més a aquest model de participació democràtica i treball en equip que requereix el centre. El professorat és l'element clau per a qualsevol canvi educatiu. No es pot pretendre que aquest abordi aquesta temàtica (que ha d'impregnar tota la seva actuació) sense la preparació adequada.
- Reivindicar una major autonomia dels centres quant a la regulació d'espais i temps i per a la gestió pedagògica i econòmica dels recursos.
- Fomentar i estendre el treball en xarxa entre tots els agents socials: escola, ajuntaments i entitats, fonamentat en la proximitat i en la corresponsabilitat. Aprofitar el treball en xarxa per treure l'escola del seu aïllament i implicar-se en projectes comunitaris.

Trobada nacional de MRP

MRP I CIUTADANIA

A la Trobada també hi va haver un temps dedicat a debatre i aprovar el document "MRPs i Ciutadania" elaborat per la Mesa estatal de Ciutadania. Aquesta mesa específica va sorgir a la trobada de Santiago del 2006, dedicada a aquest tema i el resultat del seu treball es recull en aquest document on es defineix el plantejament general dels Mrps i les propostes de pràctica educativa respecte a l'educació per a la ciutadania.

El document comença amb la revisió del concepte de ciutadà i d'educació per a la ciutadania dins el context actual. Tot seguit fa una anàlisi crítica de les polítiques educatives vigents en relació a aquest tema i acaba amb unes orientacions generals sobre estratègies i recursos per treballar als centres.

Aquest és un document general de síntesi que la mesa de ciutadania va proposar de continuar i d'aprofundir amb els participants de les diferents comunitats que es vulguin afegir a la mesa. Per facilitar el treball es combinaran sessions de treball presencials amb altres de caràcter virtual. La qüestió és continuar treballant en un tema tan important que ha d'impregnar i donar sentit a la nostra tasca educativa.

CONFERÈNCIES

Vicenç Arnaiz, director de l'Institut per a l'Educació de la Primera Infància, va inaugurar la trobada amb la conferència "**Infancias reales, políticas posibles**". En primer lloc va donar algunes dades i trets característiques de la societat actual, la qual hem d'entendre si la volem transformar. Es va centrar sobretot en els canvis experimentats per les famílies, quant a les relacions de poder dins les mateixes i pel que fa a la diversitat de formes i cultures respecte a la cura dels infants. La seva tesi central és la necessitat de recolzament a la família mitjançant la creació i extensió d'una cultura de la infància, de la qual l'escola infantil n'ha de ser el punt de referència. La conferència va servir alhora per explicar a les altres comunitats de l'estat espanyol la filosofia que fonamenta el Pla de la Primera Infància desenvolupat a les Illes Balears.

Amb el parlament "**Recordant Ferrer i Guàrdia**" a càrrec de **Pere Alzina** vam concloure la trobada. La commemoració del centenari de la seva mort durant l'any 2009 ha estat un motiu per divulgar el pensament i obra d'aquest pedagog. Tanmateix, la conferència de Pere Alzina va destacar pel to conciliador i el seu missatge al·licionador. Les commemoracions han de servir, deia Pere Alzina, "per replantejar la validesa del seu llegat, l'actualitat dels debats que generaren a la seva època i, especialment, les lliçons que se'n deriven. Les commemoracions ha de servir per repensar, revisar, reaprendre i reconstruir els fets i personatges des de perspectives crítiques i alternatives, no per glorificar o mitificar". Tota una declaració de principis.

La conferència acabà amb un missatge d'optimisme des de la fermesa i la convicció profunda que les idees de progrés i de benestar col·lectiu sempre acaben imposant-se per molt que es faci per impedir-ho: "Encara queda molt camí per recórrer i encara queden retrocessos per venir, però creure en les nostres conviccions, el treball ben fet i en l'exemple de les nostres actuacions, ajudarà a consolidar un projecte de societat més tolerant, participatiu i responsable".

Podeu consultar el document complet sobre Ciutadania i les dues conferències a la nostra pàgina web: www.mrpmenorca.cat

Trobada nacional de MRP

ENTREVISTA A RICARD AYMERICH

President de la Confederació de Moviments Renovació Pedagògica

1. Què és la Confederació de MRP?

La Confederació és una federació de federacions, és la fórmula que hem trobat els Moviments de Renovació Pedagògica per organitzar-nos a nivell estatal. Parteix de l'existència de 17 Federacions a l'estat, cadascuna de les quals federa els Moviments de Renovació Pedagògica d'una mateixa Comunitat Autònoma. Hi ha força diversitat en el tamany d'aquestes Federacions: la de Catalunya, per exemple, té federades més de trenta associacions territorials, àmbits de treball i entitats, mentre que altres només tenen un únic MRP.

2. Quan i amb quina finalitat va néixer?

La primera trobada estatal de Moviments de Renovació Pedagògica es va fer l'any 1979 a Almagro (Ciudad Real), amb el suport decisiu de les revistes pedagògiques d'aleshores i del mateix Ministeri. Allà es van posar les bases d'una col·laboració més estreta entre Federacions (constituïdes, fonamentalment, als anys seixanta i setanta a l'entorn de les Escoles d'Estiu) que va desembocar en el I Congrés de MRP de Barcelona, el 1983.

La constitució formal de la Confederació es va fer el 1992 amb cinc objectius fonamentals:

- Oferir una estructura de coordinació a les diferents federacions autonòmiques.
- Recollir propostes i reflexions a l'entorn de temes sociopedagògics per incidir en la pràctica educativa.
- Intercanviar experiències de treball educatiu en les diferents etapes i nivells com a forma de contrastar i millorar el nostre quefer diari.
- Elaborar propostes i impulsar la formació del professorat des d'una perspectiva crítica, entenent l'educació com un mitjà important per a la transformació social i el desenvolupament integral de les persones.

- Mantenir intercanvis i coordinacions estables amb diferents associacions i institucions – preferentment d'àmbit estatal – per contribuir en iniciatives de millora de les condicions socioeducatives.

3. Actualment, quina composició i estructura té la Confederació?

En aquests moments, 17 federacions formen la Confederació. Cadascuna d'aquestes té una persona representada en la Mesa Confederal, que és l'òrgan de coordinació, i d'entre les quals hi ha la que ostenta la presidència, una altra la secretaria i una tercera, la tresoreria. A dia d'avui, la presidència l'exercim des de Catalunya, la secretaria des d'Extremadura i la tresoreria des d'Andalusia.

A més d'aquesta, hi ha en funcionament unes Meses Estatals específiques pensades per treballar un tema de manera continuada i aprofundida; en aquests moments, n'hi ha dues en funcionament: la d'Educació infantil i la de Ciutadania.

El màxim òrgan de decisió és l'assemblea anual, que acostuma a reunir-se coincidint amb la trobada anual que celebrem amb ocasió dels "Encuentros".

4. De manera resumida, quina ha estat la feina dels últims anys?

En primer lloc, hem intentat donar suport i establir ponts entre les diferents activitats que fan els Moviments, fonamentalment a nivell d'Escoles d'Estiu. L'intercanvi de propostes, de formadors, de materials, contingut formatiu... és una de les possibilitats de treballar confederalment.

Per altra banda, a les trobades anuals, hem treballat en temes que hem considerat estratègics com a MRP, que han donat lloc als documents resultants d'aquestes

Trobada nacional de MRP

trobades (Cultura bàsica i currículum, Drets de la infància, Educació per competències, Participació) i, en el cas d'Educació i ciutadania, a més, ha estat l'origen d'una Mesa específica que funciona des de l'Encuentro de Santiago de Compostel·la de 2006. Amb ocasió del debat previ a l'aprovació de la LOE, també vam documentar una sèrie d'aportacions que vam fer arribar al Ministeri i que expressaven les nostres expectatives envers la reforma legal que es posà en marxa el 2006, també.

I hem subscrit comunicats i posicionaments (en la majoria de casos, amb el suport o juntament amb entitats representatives de pares i mares, sindicats, estudiants...) sobre temes en què hem cregut oportú expressar la nostra opinió (Llei Orgànica, Educació per a la ciutadania, escolarització segregada...)

5. Com a Moviments, quins són els principals reptes plantejats?

Quant a organització interna, hi ha un component intrínsec a la nostra realitat que és la pluralitat i diversitat de la implantació territorial dels nostres Moviments, i aquí – si bé és difícil incidir en la realitat concreta de cada territori – procurem facilitar l'intercanvi i la col·laboració que ajudin en el que és sentit com a útil per cada Federació, sobretot tenint en compte que el context sociopolític de cada territori determina molts aspectes rellevants com el suport institucional o no a les activitats que es programen i, en certa manera, la seva viabilitat.

Des del punt de vista pedagògic, penso que tenim davant uns reptes que donen sentit a la nostra raó de ser com a Moviments: les oportunitats de canvi i renovació que pot suposar, a nivell d'organització de centre i de plantejament de la nostra tasca com a educadors, l'establiment del currículum per competències amb totes les seves conseqüències; la redefinició del concepte d'educació com a responsabilitat compartida i que va més enllà de l'àmbit escolar; el que això suposa a nivell professional; el sentit radical de l'autonomia de centre com a element essencial de qualitat; l'abordatge de la dimensió avaluadora en tot el

sistema educatiu i la seva repercussió en la millora d'aquest.

6. Des de la Confederació, com es veu la situació educativa a les diferents Comunitats?

Molt determinada pel color polític de cada govern respectiu, de vegades, i –sobretot – per la història que a cada territori han anat prenent temes fonamentals com la planificació escolar del govern autònom (ensenyament obligatori i no, educació infantil, oferta professional, programes de transició escola-treball), l'impuls de la xarxa pública o concertada, el paper dels ajuntaments (en educació infantil o de persones adultes, per exemple, o en l'establiment de projectes educatius de ciutat o territorials). I això té una repercussió immediata en les possibilitats i les activitats dels mateixos MRP. Estem en un context d'estat de les autonomies en què aquestes tenen la competència gairebé exclusiva en educació, i aquesta diversitat és connatural al context; però això mateix ens porta a veure situacions de poca voluntat d'alguns governs a l'hora de posar els interessos del sector públic com a obligació primera del seu titular, que no és altre que el seu govern autonòmic, que ens indignen. Aportar propostes alternatives als companys i companyes que s'hi troben (i animar-los en la seva situació) i intentar arribar a un acord de mínims amb el ministeri són les limitades armes amb què hi podem fer front.

7. Quina valoració en fa de la darrera Trobada celebrada a Ciutadella?

La 25a Trobada estatal ha estat magnífica des del punt de vista d'ambient, acollida, condicions per al treball i per a la convivència, els dos objectius fonamentals d'aquestes trobades. Felicitats, per tant, per la part que us toca. I, com ja vam dir extensament, un agraïment sincer a les administracions –Ajuntament de Ciutadella, Consell Insular, Govern Balear– que hi han contribuït. Sens dubte, això ha estat decisiu a l'hora d'explicar el bon ambient (relaxat, constructiu, dialogant) que s'ha donat en

Trobada nacional de MRP

les sessions de treball.

Pel que fa a resultats en els temes plantejats, sortim de Ciutadella amb un Comunicat inèdit (que també han fet seua entitats tan representatives de la comunitat educativa com CEAPA, CCOO, STE's i CGT, cosa que el converteix en històric) demanant participar com a interlocutors directes del professorat (i, per extensió a les entitats adherides, de les famílies) en les converses que el Ministeri vol dur a terme en vistes a un acord educatiu. Hem fet un pas més en la consideració de la participació – tema central de la Trobada - com un requisit de qualitat del sistema educatiu i com un element fonamental del model de ciutadania que perseguim; això quedarà recollit en la versió final del document de treball que hem manejat aquests dies.

Hem fet un pas més, també, en la concepció d'Educació per a la ciutadania, a partir de la sessió de treball que va tenir lloc el segon dia. Crec que aviat tindrem propostes noves al respecte.

Les sessions magistrals i d'intercanvi tingudes al voltant d'educació infantil (i el model en ús que ens va explicar i il·lustrar el company Vicenç Arnáiz) ens semblen extraordinàriament suggerents i interpelladores i s'afegeixen al bagatge i al llegat del que ens hem emportat de Menorca.

I no podem oblidar el context de centenari de la desaparició de Francesc Ferrer i Guàrdia que vam fer visible en diferents moments de la Trobada, especialment en els actes d'Inauguració i de Cloenda; penso que va ser un recordatori oportú i respectuós envers el nostre compromís professional i, conseqüentment, com a agents de millora social, d'equitat, de qualitat a l'abast de tots els infants i joves per l'educació.

8. Com a president de la Confederació, què opina del que ha anunciat el Ministre d'Educació en relació al possible Pacte per l'Educació?

No hi pot haver un acord polític si, prèviament, no hi ha un acord social entre tots els sectors de la comunitat educativa, i tant de l'àmbit públic com del privat. Això és el que hem fet arribar al ministre fa unes setmanes. I aquest acord s'ha de plantejar des de la necessitat de posar l'escola pública com a motor d'equitat i qualitat per la senzilla raó que és la que té l'obligació d'oferir a qualsevol racó de país una educació de qualitat a l'abast de tothom, sense cap mena de condició ni requisit previ. I, a partir d'aquí, establir com ha de ser la relació de coresponsabilitat amb els centres concertats. Aquest hauria de ser el nus gordià de l'acord.

Trobada nacional de MRP

LA EDUCACIÓN ANTE EL CAMBIO GLOBAL. HORIZONTE 2020

A l'assemblea de la Confederació de MRP que va tenir lloc dins el marc de la Trobada es va aprovar la participació dels MRP en el projecte "La educación ante el cambio global. Horizonte 2020"

Aquesta és una proposta de col·laboració d'àmbit estatal entre diferents entitats (la Càtedra UNESCO de Educación Ambiental y Desarrollo Sostenible de la UNED, entre d'altres) i la Confederació de MRP amb la finalitat de portar a terme una investigació sobre educació ambiental que pretén combinar la reflexió amb la dinamització de la participació per al canvi. L'estudi s'adreçarà a l'etapa de l'Educació Primària.

En general es pot afirmar que el model de desenvolupament actual basat en l'ús excessiu dels recursos materials i energètics del planeta és la causa de greus problemes que tenim plantejats com són el canvi climàtic, la crisi energètica, el dèficit hídric, l'accelerada pèrdua de biodiversitat, la desproporcionada cimentació del territori, etcètera.

Vivim un moment crític que afecta tant els sistemes ecològics com els polítics, econòmics, culturals i socials. Està en crisi un model de desenvolupament que resulta insostenible i que requereix un canvi de mirada a l'hora de cercar i trobar algunes solucions. Per això cal repensar les categories que organitzen el nostre model de pensament i de coneixement. En aquest sentit l'educació juga un paper fonamental. Podem reproduir el sistema actual minimitzant o simplificant els seus efectes o podem formar part de les solucions ajudant a comprendre i facilitant un canvi de valors que possibiliti nous horitzons. Cal destacar els avenços que ha experimentat l'educació ambiental gràcies a la feina feta als centres escolars, especialment durant la darrera dècada. Actualment, però, es considera necessari revitalitzar aquest àmbit, el paper de l'educació front el canvi global tot apostant per la sostenibilitat i per un model de desenvolupament més equitatiu. Estarem d'acord que encara hi queda camí a recórrer.

La investigació a desenvolupar constarà de 3 etapes:

Disseny de la investigació : en aquesta etapa es realitzaran Seminaris de Formació Interna amb el professorat que formarà part de l'equip investigador amb la finalitat d'unificar conceptes, criteris i pautes interpretatives sobre l'objecte d'estudi. També es definirà la metodologia i els instruments del treball de camp. A partir d'aquí es farà el disseny de l'estudi empíric. Es constituïran els grups de feina a cada Comunitat.

Treball de camp: per detectar el grau de visibilitat de la crisi ambiental i els problemes de sostenibilitat en els processos educatius dels centres. Paral·lelament es recopilaran pràctiques innovadores en aquest sentit.

Anàlisi de la informació i elaboració d'informes: s'interpretaran les dades recollides i es farà un diagnòstic de la situació. Alhora es pretén generar un procés de sensibilització, dinamització i participació de la comunitat escolar mentre es porta a terme el treball de camp i la posterior difusió de l'informe final.

De moment s'han constituït els grups de feina de cada MRP i durant el mes de gener tindrà lloc la primera trobada. A Menorca també ens hem afegit a la iniciativa tot pensant que és una bona ocasió de treballar en equip a nivell estatal per a la renovació i millora de l'educació ambiental.

Us mantindrem informats i comptam amb la vostra col·laboració per als treballs concrets que es desenvoluparan a les diferents fases del projecte.

Què llegim

Títol: Elogi de l'educació lenta

Autor: Joan Domènech Francesc

Editorial: Graó

Sèrie: Fonaments de l'educació

Col·lecció: Micro-Macro Referències

Nivell: General

Pàgines: 168

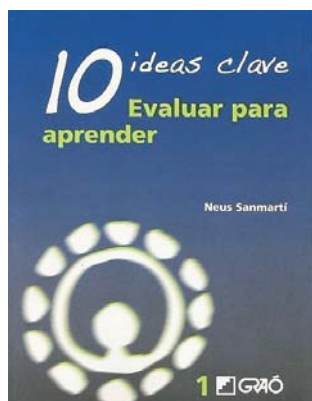
El passat mes de novembre es va presentar a Barcelona el nou llibre de Joan Domènech, Elogi de l'educació lenta, publicat per l'editorial Graó. Compte des del principi amb el títol! La proposta de Joan Domènech no significa fer manco o anar tothom més poc a poc. La idea central de l'obra cobra sentit en el marc general de l'educació entesa com a un procés humanitzador i vol dir exactament ajustar la velocitat al moment i a la persona. No es tracta d'adaptar l'aprenentatge de tot l'alumnat a un temps prescrit, sinó d'adaptar el temps al ritme de cadascú. En una època en què el temps és un element que condiciona, angoixa i monopolitza la vida escolar, l'autor ens proposa de retornar el temps al professorat i a l'alumnat perquè se'n faci un ús plenament educatiu.

Naturalment, que la proposta de desacceleració del procés educatiu comporta també un canvi en la forma d'entendre la vida en societat i en família. Per açò, al final del llibre, l'autor ens fa cinquanta propostes (vint-i cinc per a l'escola i vint-i cinc per a l'entorn familiar) per ajudar a canviar aquesta concepció errònia de que abans i prest és sempre sinònim de millor.

Se'n pot parlar molt del llibre i a partir del llibre. Per això, el MRPM, aprofitant la coneixença de l'autor com a company de la federació de MRPs de Catalunya, l'ha convidat a parlar-ne aquí, a Menorca. L'acte tindrà lloc dins el segon trimestre, ja us confirmarem la data exacta. De moment, us proposam de reflexionar sobre els quinze principis bàsics per a l'educació lenta que formula Joan Domènech:

- 1.L'educació és una activitat lenta.
- 2.Les activitats educatives han de definir el temps necessari per ser realitzades, no a l'inrevés.
- 3.En educació, menys és més.
- 4.L'educació és un procés qualitatiu.
- 5.El temps educatiu és global, i està interrelacionat.
- 6.La construcció d'un procés qualitatiu ha de ser sostenible.
- 7.Cada infant- i cada persona- necessita un temps sostenible per aprendre.
- 8.Cada aprenentatge ha de realitzar-se en el moment oportú.
- 9.Per aconseguir aprofitar més bé el temps, cal prioritzar les finalitats de l'educació i definir-les.
- 10.L'educació necessita temps sense temps.
- 11.Cal retornar temps a la infància.
- 12.Hem de repensar el temps entre persones adultes i infants.
- 13.El temps dels educadors s'ha de redefinir.
- 14.L'escola ha d'educar el temps.
- 15.L'educació lenta forma part de la renovació pedagògica.

Darreres adquisicions bibliogràfiques

"10 Ideas clave. Evaluar para aprender".

Neus Santmartí. Editorial Graó.

"9 Ideas clave. El aprendizaje cooperativo".

Pere Pujolàs. Editorial Graó.

"Desig d'alteritat".

Programa "Àlber": una eina per a l'atenció a la diversitat a l'aula.

Coordinadora, Glòria Jové. Pagès editors de Lleida. IX Premi Batec a la recerca i innovació educatives, 2005.

"Diversidad y cohesión social. Una reflexión sociocrítica de la enseñanza secundaria obligatoria".

Varis autors. Colección Educación. Serie Estudios. Editorial Milenio. Lérída, 2007

"La palabra compartida. La competencia comunicativa en el aula".

Carmen Durán, Inma López, Juan Sánchez-Enciso y Yolanda Sediles. Editorial Octaedro 2009.

"¿Por qué? Hablemos de Educación".

Carmen Fleta. Mandala Ediciones

"Evaluar es comprender".

Miguel Ángel Santos Guerra. Editorial Magisterio del Río de La Plata. Buenos Aires.

"Llegendes de les Balears".

Andreu Ferrer. Biblioteca Serra d'Or. Publicacions de l'Abadia de Montserrat 2009.

"El baró".

Vicenç Albertí i Vidal. Traducció i adaptació de El Barón de Moratín.

Edita IME

Què hi ha de nou

GRUP DE LECTURA

Aquest curs torna a trobar-se el grup de lectura. Vam començar el mes de novembre amb la lectura d'una obra de teatre "La mort d'un viatjant" d'Arthur Miller. El desembre hem llegit "Un tranvia en SP" d'Unai Elorriaga i dia 23 de gener parlarem de "La societat literària i de pastís de pela de patata de Guernsey", de Mary Ann Shaffer, editat per Amsterdam Llibres (en català) i RDA en castellà.

Dia 13 de febrer comentarem "La venedora d'ous" de Linda D. Cirino, de l'editorial La Magrana.

NOUS DECRETS

La Conselleria d'Educació va remetre al Consell Escolar de les Illes Balears (CEIB) el projecte de decret pel qual s'estableixen els drets i deures i les normes de convivència als centres docents no universitaris sostinguts amb fons públics de les Illes Balears. El MRPM, mitjançant el nostre representant al Consell Escolar de Menorca, presentarà algunes consideracions a l'informe que ha de tractar el CEIB per informar sobre aquest futur decret. Tanmateix, hem de dir que, en línies generals, suposa un avanç respecte a l'antiga reglamentació, ja que incorpora noves mesures per a la resolució de conflictes com la mediació, que ja és una pràctica habitual a bastants centres educatius. Igualment la Conselleria va remetre per a l'estudi el decret de selecció de directors.

La conferència de **Miguel Ángel Santos Guerra** sobre Organització escolar organitzada pel Marc Unitari de la Comunitat Educativa de Menorca va gaudir d'una nombrosa assistència de públic. De manera entretinguda va exposar alguns aspectes claus del model d'organització escolar que condicionen i determinen la nostra pràctica educativa. Podeu veure la conferència a la nostra pàgina web: www.mrpmenorca.cat

ASSEMBLEA ANUAL DEL MRPM

Dijous 4 de febrer realitzarem l'assemblea anual de socis i sòcies al nostre local del carrer Alcàntara a les 19,00 hores. Ens agradaria força comptar amb la vostra participació. Feis falta!

Dia 27 de novembre va tenir lloc la presentació d'**Educar per a la igualtat**, un estudi sobre la percepció de les desigualtats que té l'alumnat de Menorca. Aquesta publicació és el resultat del treball d'un grup de feina que va néixer arran d'un curs de l'Escola d'Estiu sobre aquesta temàtica. La seva edició ha estat possible gràcies al suport del Fons Menorquí de Cooperació. Farem arribar exemplars a cada centre de l'illa, però si alguna persona hi està interessada particularment pot passar a recollir un exemplar al nostre local del carrer Alcàntara, 26.

Durant el segon trimestre tenim previst realitzar la presentació del llibre de Joan Domènech "**Elogi de l'educació lenta**", publicat per l'editorial Graó. Comptarem amb la presència de l'autor amb el qual tindrem l'oportunitat de comentar l'obra. Més endavant concretarem el dia.

"**Criança feliç. Cuidar i entendre l'infant de 0-6 anys**" és el títol de la conferència que tindrà lloc dia 22 de gener a la Sala Multifuncional d'Es Mercadal, a càrrec de Rosa Jové.

El Consell Escolar de Menorca ha aprovat l'**informe sobre la situació educativa a Menorca del curs 2007-2008**. El podeu trobar a la pàgina web del CEM: <http://cemenorca.org>

"El millor regal que podem fer-li a una altra persona no és només compartir amb ella les nostres riqueses, sinó revelar-li les seves".
Benjamí Disraeli.

Bon Any 2010!